

Fremtidens byggeri er cirkulært

CIRCULAR
BUILD FORUM

PROGRAM

17. januar 2023
Dag 1

07:30 **Ankomst og morgenmad**

SAL A

09:00 **Velkommen** Repræsentantskabsformand Thomas Kingo, Christina Hvid og Mette Glavind

09:15 **Circular Build Forum 2023** Faggruffeforkvinde Lise Lyngfelt Molander

09:30 **Lancering af nyt digitalt værktøj**

09:45 Keynote **Superlocal - Super Circular Estate** Elma Durmisevic, Founding Director at 4D Architects Amsterdam

10:30 **Pause**

BLOK A

11:00	2 Digitalisering af byggeriet er nødvendigt - hvor langt er vi? Stig Brinck	8 Implementering af cirkulær økonomi Christina Grann Myrdal & Mette Marie Nielsen	1 Kortlægning, udtagning og forberedelse af materialer til genbrug Niels Trap	4 Hvordan ser den cirkulære byggeplads ud? Ole Berard & Mayes Ali	6 Cirkulær renovering og dens betydning nu og i fremtiden Mikael Weiling & Peter Hesselholt
-------	---	---	---	---	---

12:30 **Frokost**

BLOK B

13:30	15 Digitalt Materialepas - en ny hverdag med data Martha Lewis	9 Forankring af Cirkulær Økonomi hos ledelsen i hele byggeriets værdikæde Gitte Haar	20 Leverandørens rolle i den grønne omstilling Mads Gede	11 Cirkulære aspekter i infrastruktur - Udfordringer og muligheder på tværs af værdikæden Randi Christensen	16 Offentlige bygherrer og markedet - sammen om cirkulær innovation Mette Marie Nielsen & Christina Grann Myrdal
-------	--	--	--	---	--

15:00 **Pause**

SAL A

15:15 **How to come up stronger and more circular through Nordic collaboration** David Lindsay McKinnon, Project Nordic Network for Circular Construction

15:30 **Workshop - Roadmap for Cirkulær Økonomi I bygget** Christina Grann Myrdal & Martha Katrine Sørensen

16:30 **Fritid**

PAVILLON + VERANDA + TERRASSEN

19:00 **Festmiddag**
22:00 **Fest og networking**

Fremtidens byggeri er cirkulært

CIRCULAR
BUILD FORUM

PROGRAM

18. januar 2023
Dag 2

07:30 **Morgenmad**
08:30 **Velkommen til endnu en spændende dag**
08:45 Keynote **Fremtiden for det cirkulære byggeri** Lasse Jonasson Futurist hos Copenhagen Institute for Future Studies
09:15 Keynote **Cirkulært Byggeri** Nina Kovsted Helk, Filantropidirektør hos Realdania
10:00 **Pause**

BLOK A

10:30	5 LCA som et værdiskabende beslutningsværktøj i cirkulært byggeri Hanne Tine Ring Hansen	3 Risiko – barriere eller blot benspænd? Graves K. Simonsen & Nina Koch-Ørvad	7 Målbar cirkularitet Stephanie Carr & Katrine Oline Aavitsland Lund	17 Brugte byggematerialer – cirkularitet i praksis Pernille Kernel & Darma Louise Duus	13 Pop-up: Cirkulære initiativer Lise Lyngfelt Molander
-------	---	--	---	---	--

12:00 **Frokost**

BLOK B

13:00	10 Operationel Cirkularitet – hvordan cirkulært byggeri gøres operationelt i hverdagen Casper Østergaard	14 Genbrug og genanvendelse holder i længden Marlene Thorman	18 Potentielle påvirkninger af indeklimaet ved recirkulerede materialer Marianne Fox	19 Havne og cirkularitet Brian Dalby Rasmussen	12 Fyrtårnsprojekter – indblik i den cirkulære byggeproces Stephan P. Sander
-------	---	---	---	---	---

14:30 **Afslutning og på gensyn på CBF24**

Repræsentantskabet

2 Digitalisering af byggeriet er nødvendigt - hvor langt er vi?

8 Implementering af cirkulær økonomi

1 Kortlægning, udtagning og forberedelse af materialer til genbrug

4 Hvordan ser den cirkulære byggeplads ud?

6 Cirkulær renovering og dens betydning nu og i fremtiden

11:00

TOVHOLDER
Stig Brinck
NIRAS

OPLÆGSHOLDERE
Niels Trelald
COWI
Anna-Mette Monnelly
NREP
Anna Krusell
NIRAS

Format
Oplæg og workshop

Lokale
Salon 32

Der sker så meget, at ingen kan have det fulde overblik. Kom, lyt og fortæl.

Sammen med en række centrale aktører i branchen udfolder vi en vidensdelings workshop. Efter 3 små oplæg, forsøger vi at beskrive landskabet over digitale initiativer inden for det cirkulære og bæredygtige byggeri. Du skal komme med et nysgerrigt og åbent sind, og du er velkommen til på forhånd at sende en kort beskrivelse af et initiativ, du synes er særlig vigtigt.

Det bidrag skal indeholde 2 sætninger.
A) Hvad er det cirkulære sigte og
B) Hvad er den digitale vinkel.
Send dit bidrag til sbr@niras.dk

TOVHOLDER
Christina Grann Myrdal
We Build Denmark
Mette Marie Nielsen
Gate21

OPLÆGSHOLDERE
Lise Molander Teknologisk Institut
Martha Lewis Henning Larsen
Niels Jakubiak Andersen Næste
Christian Fundby Schou DBI
Casper Østergaard COWI
Jens Runge Københavns Kommune
Christian Wittrup A:gain

Format
Paneldebat

Lokale
Sal E

Der er en bevægelse i gang mod mere bæredygtigt og cirkulært byggeri. Der blomstrer pilotprojekter op overalt, der skal vise vejen for, hvordan vi kan bygge cirkulært fremover.

Men hvordan kommer vi fra enkeltstående projekter til en bred implementering af cirkulære løsninger i byggeriet? I en kombination af oplæg og paneldebat vil vi drøfte mulige løsninger for at sikre en bredere forankring.

TOVHOLDER
Niels Trap
TRE

OPLÆGSHOLDERE
Morten Munck
TRE
Klaus Kellerman
Roskilde Kommune
Richard Kristensen
Kingo Karlsen

Format
Oplæg og debat

Lokale
Sal D

Genbrug af byggematerialer er nu for alvor ved at tage fart i Danmark. I princippet er det meget nemt, men erfaringen viser, at man skal tænke sig godt om og at selv små ting kan være afgørende for om det bliver en succes.

I denne session ser vi på praktiske løsninger og erfaringer med kortlægning, udtagning og forberedelse af materialer til genbrug.

TOVHOLDER
Ole Berard
ConTech Lab
Mayes Ali
ConTech Lab

OPLÆGSHOLDERE
Ulrik Branner
Sitehub
Lars Erik Bancroft
Arkitema

Format
Oplæg og debat

Lokale
Salon 30+31

En cirkulær byggeplads er en byggeplads uden affald, og hvor vi generelt passer på vores ressourceforbrug. Dette gælder alt fra el, vand og varme, til at vi minimerer spildet. I denne session vil vi fokusere på hvad vi allerede i dag kan gøre for at have mindre affald og i højere grad sikre genanvendelse af de overskudsmaterialer der er på byggepladsen.

Vi vil se på en række konkrete cases fra byggeprojekter, der viser hvordan man kan minimere byggepladsaffald ved bedre planlægning, teknologi, ændret adfærd og genanvendelse af overskudsmaterialer. Der vil også være rum til at diskutere hvordan vi kan opnå ægte cirkulære byggepladser.

TOVHOLDER
Mikael Weiling
MOE
Peter Hesselholt
MOE

OPLÆGSHOLDERE
Julian Jahn
Elgaard Architects
Christian Jarby
Rådet for Grøn Omstilling
Søren Dyck-Madsen
Rådet for Grøn Omstilling
Dorte Kirstine Sibast
Akademisk Arkitektforening

Format
Oplæg og paneldebat

Lokale
Auditoriet

Cirkulær renovering er en term der bliver mere og mere brugt i vor tid, hvor bæredygtighed, ressourceknaphed og klimaforandringer præger verdensoverskrifterne og regeringens dagsorden.

Sessionen dykker ned i hvad der gør en renovering til en cirkulær renovering. Hvad er tendensen i dag, og hvordan bliver det i fremtiden? Skal vi designe vores bygninger anderledes i dag for at kunne renovere cirkulært i morgen?

Kom og vær med til at høre panelisternes syn på hvad cirkulær renovering er nu og i fremtiden.

15 **Digitalt Materialepas
– en ny hverdag med data**

9 **Forankring af Cirkulær
Økonomi hos ledelsen i hele
byggeriets værdikæde**

20 **Leverandørernes rolle i
den grønne omstilling**

11 **Cirkulære aspekter i infrastruktur
– Udfordringer og muligheder på
tværs af værdikæden**

16 **Offentlige bygherrer og markedet
– sammen om cirkulær innovation**

13:30

TOVHOLDER
Martha Lewis
Henning Larsen

TOVHOLDER
Gitte Haar
Center for Cirkulær Økonomi

TOVHOLDER
Mads Gede
Dansk Industri

TOVHOLDER
Randi Christensen
COWI

TOVHOLDER
Mette Marie Nielsen
Gate21
Christina Grann Myrdal
We Build Denmark

OPLÆGSHOLDERE
Jan Boström SundaHus
Anna-Mette Monnelly NREP
Tina Kristensen Troldekt
Lene Brix Circle Bank

OPLÆGSHOLDERE
Martin Manthorpe NCC
Ib Enevoldsen Rambøll
Thomas Kingo Kingo Karlsen
Jakob Wind-Hansen Nykredit
Per Mikael Åkesson Velux

OPLÆGSHOLDERE
Fiberbinder
NTI
Maturix
Saint Gobain
Burntwood

OPLÆGSHOLDERE
Lisbeth Poll Hansen COWI
Rune Østergaard Haven Energinet
Ricki Christiansen Gate 21 –
Cirkulær Økonomi og Ressourcer
Henriette Hall-Andersen
KK – Teknik og Miljøforvaltningen

OPLÆGSHOLDERE
Jens Runge KK
Marie Pilegaard P. Olesen
Helen Glindvad Kristensen Gladsaxe K.
Jan Rohde Green Dozer
Marija Stamenkovic Region Hovedstaden
Josephine Mikkelsen Gate 21
Lars Holm We Build Denmark

Format
Oplæg og Q & A

Format
Oplæg og debat

Format
Oplæg

Format
Oplæg og paneldebat

Format
Oplæg og debat

Lokale
Auditoriet

Lokale
Sal D

Lokale
Sal E

Lokale
Salon 32

Lokale
Salon 30+31

Materiale- og bygningspas er en nødvendighed for cirkulær økonomi. Digitale produkt data er vigtig for materialer som tager ud på deres første rejse på marked såvel som deres næste rejse.

Denne session vil byde på en indgående præsentation af parametrene i materialepasset og introduktion til hvordan det tilgås og udfyldes. Undervejs i sessionen vil præsentationen af passet blive underbygget af leverandørens erfaring. Derudover en status på udviklingen af cirkularitetsstandarder og anden kommende EU-regulering.

Hvordan får vi engageret hele værdikæden og ledelserne i en omstilling til cirkulær økonomi i byggeriet? Der er behov for nye strategier og nye forretningsmodeller for at lykkes med en cirkulær omstilling. Der er i høj grad også behov for nye kompetencer både hos medarbejderne og hos ledelsen.

Den grønne omstilling er den vigtigste dagsorden virksomhederne kommer til at møde, og de skal forberede sig på et indre grønt marked i EU i 2030 baseret på EU Green Deal, cirkulær økonomi og de nye ESG målsætninger.

For at nå en hurtig og effektiv grøn omstilling er det vigtigste at få engageret ledelsen og få skabt strategiske samarbejder på langs og på tværs af værdikæden i byggeriet.

Leverandørernes evne til at skabe og levere nye innovative løsninger er afgørende i omstillingen til cirkulært byggeri. På denne session præsenterer nogle af landets førende aktører deres bud på løsninger, materialer og elementer, som kan lægge fundamentet for fremtidens bæredygtige byggeprojekter.

Der er store gevinster ved at indtænke cirkularitet i infrastrukturprojekter, men det kræver samarbejde og ledelse på tværs af værdikæden.

I denne session vil vi invitere nogle af branchens nøglespillere til at præsentere, hvor de ser muligheder og udfordringer for øget cirkularitet på tværs af værdikæden evt. illustreret via projekteksempler. I den efterfølgende paneldebat sættes der fokus på grænsefladerne og sessionsdeltagere inviteres ind i diskussionen.

Hvilke cirkulære byggeløsninger kan markedet levere, hvis offentlige aktører går sammen om fælles efterspørgsel? Det spørgsmål har mere end 30 offentlige bygherrer og en række virksomheder i hele 2022 samarbejdet om at besvare.

Kom og hør om de hensigtserklæringer kredsen har udviklet, den ene om direkte genbrug af beton og den anden om forretningsmodeller for flow af genbrugsmaterialer. Vi indbyder samtidig til, at flere går med i den offentlig-private innovationsproces om at modne markedet.

5 LCA som et værdiskabende beslutningsværktøj i cirkulært byggeri

3 Risiko – barriere eller blot benspænd?

7 Målbar cirkularitet

17 Brugte byggematerialer – cirkularitet i praksis

13 Pop-up: Cirkulære initiativer

10:30

TOVHOLDER

Hanne Tine Ring Hansen
Søren Jensen Rådgivende Ingeniørfirma

OPLÆGSHOLDERE

Anders Brønden
SJRI
Sarah Cecilie Andersen
SDU
Leonora Charlotte Malabi Eberhardt
COWI

TOVHOLDER

Graves K. Simonsen
Bygherreforeningen
Nina Koch-Ørvad
Værdibyg

OPLÆGSHOLDERE

Hanne Ullum
Bygherreforeningen/ Strateginetværket for bæredygtigt byggeri
Klaus Kellermann
Roskilde Kommune

TOVHOLDER

Stephanie Carr
AART
Katrine Oline Aavitsland Lund
Rambøll

OPLÆGSHOLDERE

Johanne Mose Entwistle
AART
Sara Føns Steffen
Rambøll

TOVHOLDER

Pernille Kernel
Region Hovedstaden
Darma Louise Duus
Århus Kommune

OPLÆGSHOLDERE

Jan Rohde
GreenDozer
Erik Lauritzen
Region Hovedstaden
Michael Meldgaard Thomsen
OJ Rådgivende Ingeniører

TOVHOLDER

Lise Lyngfelt Molander
Teknologisk Institut

OPLÆGSHOLDERE

Drop ind hvis du har noget på hjertet

Format

Oplæg og workshop

Lokale

Salon 32

Format

Oplæg og workshop

Lokale

Salon 30+31

Format

Oplæg og diskussion

Lokale

Sal E

Format

Oplæg og dialogworkshop

Lokale

Sal D

Format

Oplæg og diskussion

Lokale

Auditoriet

Denne session har fokus på, hvordan LCA metoden kan gentænkes til at have større fokus på de cirkulære materialer i designbeslutninger. Metoden anvendt til eftervisning af det kommende lovkrav til udledning af CO₂ pr. m² pr. år har en række udfordringer, når vi arbejder med et cirkulært mindset i designfasen med fokus på genbrug at byggevarer.

Fokus i sessionen vil være på inspiration til, hvordan vi kan anvende og gentænke LCA metoden til at afklare potentialet ved design til fremtidigt genbrug og hvordan vi skaber incitament til at genbruge biobaserede materialer.

Risiko opleves ofte som en af de helt store barrierer for, at det cirkulære byggeri kan blive en ny konvention i byggeriet.

Men hvilke risici kan innovation, genbrug og genanvendelse af produkter og materialer egentlig påføre de involverede parter? Og hvad kan vi gøre ved det?

I denne session præsenteres en dugfrisk analyse af risikobarrierer, konkrete erfaringer med forståelse og håndtering af risici i praksis, og foreløbige overvejelser om hvordan en risikofond kan understøtte innovation og risikovilligheden i byggeriet. Til sidst diskuterer vi, hvordan vi som samfund og sektor bedst håndterer risici via en fælles indsats med afsæt i de tre indlæg.

Hvordan kan vi systematisk tage valg baseret på viden og erfaringer fremfor antagelser eller tilfældigheder? Hvordan ved vi, om vi lykkes?

AART og Rambøll har hver især udviklet værktøjer til at navigere projekter fra vision til virkelighed. Vi deler erfaringer fra værktøjernes møder med projekterne, og fortæller hvordan man via dialog søsætter projekter med de bedste chancer for at opnå sine mål.

Effektkompasset formulerer mål og virkemidler som kobler arkitektur med det levede liv og derved gør, at vi får mest mulig værdiskabelse fra vores mursten.

Den Cirkulære Håndbog er et værktøj for cirkulære strategier og byggemetoder, der strukturerer og konkretiserer integrering af cirkularitet i byggeprojekter.

Genbrug og genanvendelse af byggematerialer og -elementer i stor skala forudsætter et velfungerende flow på tværs af værdikæden - fra kortlægning af ressourcerne i en eksisterende bygning og selektiv nedrivning til anvendelse af materialerne i nyt byggeri. Løsningen ligger i at skabe velfungerende markedsmodeller. Det handler om ressourcekortlægning, dokumentationskrav og afsætning. Om digitalisering, synliggørelse og tilgængelighed af materialerne. Om samarbejder mellem værdikædens aktører om flow og fysiske materialebanker for at sikre effektiv håndtering, større volumen og mindre transport. Vi lægger op til konkrete løsninger og en pragmatisk tilgang til ansvar og risikohåndtering.

Har du et cirkulært projekt eller initiativ, som du drømmer om at dele med dine med-deltagere, så kom forbi denne session

10 **Operationel Cirkularitet – hvordan cirkulært byggeri gøres operationelt i hverdagen**

14 **Genbrug og genanvendelse holder i længden**

18 **Potentielle påvirkninger af indeklimaet ved recirkulerede materialer**

19 **Havne og cirkularitet**

12 **Fyrtårnsprojekter - indblik i den cirkulære byggeproces**

13:00

TOVHOLDER
Casper Østergaard
COWI

OPLÆGSHOLDERE
Gitte Gylling COWI
Emil Eriksen COWI
Signe Bang Korsnes Arkitema
Tue Holdensen Milva
Jeppe Poulsen HOFOR
Rasmus Falkenberg Upcycling Forum

Format
Oplæg og paneldebat

Lokale
Auditoriet

Cirkularitet i byggeriet er en udefineret størrelse. Så hvordan måler, screener, evaluerer og værdisætter man cirkulært byggeri i sine projekter?

For at komme videre i den cirkulære omstilling er det vigtigt at vi som branche får udført nogle projekter og får praktisk erfaring med cirkulært byggeri. COWI-Arkitema har samlet en række kunder og samarbejdspartnere og sammen vil vi give indblik i en række værktøjer til at måle, kortlægge og håndtere cirkulariteten i vores byggeprojekter og dermed hjælpe branchen med at gøre cirkulariteten operationel.

Vi vil gennemgå metodikerne sammen med publikum og gennem projekter sætte fokus på hvordan cirkularitet i byggeriet gør en masse godt gennem hele bygningens levetid og den ekstra værdiskabelse man får med cirkulært byggeri.

TOVHOLDER
Marlene Thorman
WSP Danmark A/S

OPLÆGSHOLDERE
Maria Ekblad
TRE Rådgivende Ingeniører
Charlotte Gudum
Byggeskadefonden
Kim Haugbølle
BUILD – Institut for Byggeri,
By og Miljø, Aalborg Universitet

Format
Oplæg og debat

Lokale
Salon 30+31

Er genbrugsmaterialer lige så holdbare som nye materialer? Manglende viden og dokumentation skaber usikkerhed. Derfor har fortællingen om de genanvendte huse en særlig mission, nemlig dokumentation af genanvendelsesindsatsens robusthed.

Vi kigger bl.a. på det faktum at genanvendte materialers holdbarhed og egenskaber efter 30 års indbygning fuldt ud besidder samme kvalitet som tilsvarende nye materialer. Den almennyttige boligsektor tog allerede for 30 år siden initiativ til at fremme nybyggeri med genanvendte materialer fra nedrivningsaffald – hvor langt er vi nået?

TOVHOLDER
Marianne Fox
COWI

OPLÆGSHOLDERE
Thomas Witterseh
Teknologisk Institut
Lars Petersen
COWI

Format
Oplæg og diskussion

Lokale
Sal E

Er der styr på luftkvaliteten i bygninger, hvor cirkulære byggevarer anvendes indendørs? Vi kan i dag få nye byggevarer med styr på emissioner og fiberafgivelse. Vi analyserer også cirkulære byggevarer for en række stoffer, hvor især PCB påkalder sig opmærksomhed i forhold til emissioner. Men er det nok til at sikre et godt indeklima, når byggevarer indbygges på ny – ofte i helt nye sammenhænge?

Indeklimaeksperten og miljøeksperten præsenterer hver deres viden om byggevarers potentielle risici i forhold til luftkvalitet og sundhed: Erfaringer fra emissionstest af nye produkter samt indeklimamålinger i eksisterende byggeri og fra miljøscreeninger om, hvad cirkulære produkter kan bære med sig. Spørgsmålet er, om vi ved nok til at sikre, at cirkulære produkter ikke forringer indeklimaet og udgør en sundhedsrisiko.

TOVHOLDER
Brian Dalby Rasmussen
Port of Aalborg

OPLÆGSHOLDERE
Camilla Rosenhagen
Danske Havne
Torben Gade
Kolding Kommune
Mikkel Guldhammer
Port of Aalborg

Format
Oplæg og paneldebat

Lokale
Sal D

På denne session vil vi kigge nærmere på anvendelsen af recirkulerede materialer i anlægsprojekter og havnebyggerier.

Vi vil bl.a. komme ind på udbuds- og entrepriseform som kan understøtte udviklingen af cirkulære havnebyggerier, dele erfaringer med genbrugsmaterialer, reduktion af CO₂ aftryk på havnebyggeri samt nyanlæg af veje og pladser af 100% genbrugsmaterialer.

TOVHOLDER
Stephan P. Sander
Værdibyg

OPLÆGSHOLDERE
Nikolaj Callisen Friis
Lendager
Klaus Kellermann
Roskilde Kommune

Format
Oplæg og rundbordssamtale

Lokale
Salon 32

På denne session kan du opleve to markante cirkulære fyrtårnsprojekter, som begge repræsenterer en stor mængde viden om og erfaring med processerne i det cirkulære byggeri: Parkeringshuset Indfaldet i Roskilde og Børnehuset Svanen i Gladsaxe.

Desuden vil du få indsigter fra en række bæredygtige fyrtårnsprojekter repræsenteret i den nye publikation fra Værdibyg: "Fyrtårne – indblik i den bæredygtige byggeproces".